

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Національного
університету «Чернігівська політехніка»
31 серпня 2020 р. протокол № 6

Введено в дію наказом ректора
від 31 серпня 2020 р. № 26

ПОЛОЖЕННЯ
про комісію з питань академічної доброчесності
Національного університету «Чернігівська політехніка»

*зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від
25.03.2024, протокол №4, та наказом ректора № 52/ВС
від 25.03.2024*

Чернігів 2020

1. Загальні положення

1.1 Положення про комісію з питань академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська Політехніка» (далі – Положення) визначає порядок діяльності комісії з питань академічної доброчесності (далі – Комісія), процедуру розгляду справ щодо порушення Кодексу академічної доброчесності (далі – Кодекс) Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Університет) учасниками освітнього процесу, а також способи дисциплінарного впливу.

1.2 У своїй діяльності Комісія керується нормами Бухарестської Декларації з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Етичного кодексу Ученого України, Статуту Університету, Кодексу про організацію освітнього процесу в Університеті, Кодексу про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності Університету, Кодексу академічної доброчесності Університету, Правил внутрішнього розпорядку Університету, інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та організаційно-розпорядчих документів Університету

1.3 Діяльність Комісії базується на принципах законності, чесності та порядності, справедливості, взаємної довіри, компетентності та професіоналізму, відповідальності, партнерства та взаємоповаги, прозорості.

2. Мета і завдання Комісії

2.1 Комісія з питань академічної доброчесності – уповноважений колегіальний орган управління Університету, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв’язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти.

2.2 Завданнями Комісії є:

- сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками освітнього процесу, консолідації університетської спільноти;
- налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об’єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;
- консультувати в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, які можуть призвести до порушень Кодексу академічної доброчесності;
- надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки учасників

освітнього процесу та рекомендації щодо застосування санкцій за порушення Кодексу;

- розробляти рекомендації щодо покращення культури поведінки учасниками освітнього процесу та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів академічної доброчесності

3. Склад, структура та повноваження Комісії

3.1 Склад Комісії затверджується наказом ректора Університету. Члени Комісії працюють на громадських засадах.

3.2 Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

(пункт 3.2 зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від 25.03.2024, протокол №4, та наказом ректора № 52/ВС від 25.03.2024)

3.3 Склад Комісії визначається Наказом ректора.

3.4 До роботи Комісії за згодою можуть бути залучені внутрішні або зовнішні експерти з питань, що розглядаються.

3.5 Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар, який призначається Наказом ректора Університету про затвердження складу Комісії. Секретар Комісії приймає участь у її засіданнях без права голосу.

3.6 Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм Кодексу та готувати відповідні висновки;
- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо фактів порушення академічної доброчесності та готувати відповідні висновки;
- одержувати від усіх учасників освітнього процесу та структурних підрозділів Університету інформацію та документи, необхідні для здійснення своїх повноважень;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів професійної етики та академічної доброчесності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження щодо якості освіти та наукової діяльності Університету, у тому числі - здійснювати щорічний моніторинг стану академічної доброчесності в Університеті окремо в розрізі здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження етичних принципів та принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність Університету;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм Кодексу;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів Університету.

3.7 Комісія не менш ніж один раз на рік звітує про свою роботу перед Вченою радою Університету.

4. Організація діяльності та процедура розгляду справ

4.1 Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань. Засідання вважаються повноважними, якщо на них присутні 2/3 від складу Комісії за посадами.

4.2 Будь-яка особа може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм Кодексу, внесення пропозицій або доповнень.

4.3 Будь-яка особа, якій стали відомі обґрунтовані факти порушення академічної доброчесності чи наміри про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються. Голова Комісії відповідає за дотримання конфіденційності інформації щодо персональних даних особи-заявника.

4.4 Після надходження заяви щодо порушення Кодексу, норм академічної доброчесності або про можливість такого порушення, секретар Комісії повідомляє особу, стосовно якої порушено питання, про дату, час та місце проведення засідання Комісії.

4.5 На засідання Комісії, на якому розглядаються факти порушення академічної доброчесності, обов'язково запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

4.6 Кожна особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу, норм академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення Кодексу, норм академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- надавати усні та письмові пояснення, інші документи, або відмовитися

від надання будь-яких пояснень;

- брати участь у дослідженні доказів порушення Кодексу, норм академічної доброчесності.

4.7 Комісія приймає рішення шляхом відкритого голосування. Рішення вважають прийнятим, якщо за нього проголосувало більш як половина присутніх на засіданні членів Комісії. У випадку, коли голоси розподіляються порівну, на цьому самому засіданні проводять повторне голосування. У випадку, якщо голоси знову розподіляються порівну, остаточне рішення приймається Головою Комісії

4.8 Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар Комісії.

4.9 За результатами розгляду справи та з'ясування всіх істотних обставин, Комісія впродовж двох робочих днів готує письмовий висновок щодо наявності або відсутності факту порушення Кодексу щодо порушення чи не порушення академічної доброчесності. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються ректору/першому проректору для подальшого вирішення щодо вибору відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

4.10 Висновок Комісії має складатися з наступних частин:

- у вступній частині зазначається дата та місце складання висновку, учасники процедури розгляду питання щодо порушення Кодексу, норм академічної доброчесності та зміст заяви;
- описова частина має містити інформацію по суті питання, що було розглянуто Комісією;
- у мотивувальній частині зазначаються обставини та докази, які Комісія взяла до уваги;
- резолютивна частина має містити рекомендації для прийняття остаточного рішення ректором Університету.

4.11 У разі, якщо будь-який член Комісії не погоджується з висновком, йому надається право викладення окремої думки, що є невід'ємною частиною висновку.

4.12 Особу, стосовно якої розглядалось питання про порушення Етичного кодексу ученого України, норм академічної доброчесності, ознайомлюють з висновком Комісії, що вона засвідчує своїм підписом.

5. Прикінцеві положення

5.1 Це Положення затверджується рішенням Вченої ради та вводиться в дію наказом ректора Університету.

5.2 Зміни та доповнення до Положення розглядаються та затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.

5.3 Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

Список використаних джерел

Положення не є оригінальним науковим текстом та укладачі не претендують на авторство і першоджерело. Цей текст створено на основі існуючих європейських і вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок окремих закладів вищої освіти, а також на матеріалах і кейсах Міністерства освіти і науки України, Національного агентства і забезпечення якості вищої освіти тощо:

1. Хартія основних прав Європейського Союзу [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 07.12.2000. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_524
2. The Bucharest Declaration concerning Ethical Values and Principles for Higher Education in the Europe Region. [Електронний ресурс]: Retrieved from: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03797720500083922?journalCode=chee20>
3. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Закон України «Про авторське право та суміжні права» [Електронний ресурс]: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
5. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Білоцерківському національному аграрному університеті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/polog_komis_etyka.pdf